

Mediacijski postopki v družinskih zadevah ter zadevah v zvezi z razvezo zakonske zveze in prenehanjem življenjske skupnosti

Mediacija je prostovoljna in zaupna oblika reševanja sporov, pri kateri poskušajo stranke v sporu ob pomoči nevtralnega in nepristranskega mediatorja same doseči sporazum. Zadeve, ki se bodo obravnavale med mediacijo, določijo udeleženci. Zadeve, o katerih se je treba dogovoriti, se lahko nanašajo na: spravo med zakoncema, določitev pogojev za prenehanje življenjske skupnosti, oblike izvrševanja roditeljske pravice, stike z otroki, izpolnjevanje družinskih potreb, preživnino za otroka ter lastninska in stanovanjska vprašanja. Z mediacijskim sporazumom se lahko uredijo tudi izdaja potnega lista, izbira otrokovega izobraževanja, stiki s člani razširjene družine in/ali upravljanje otrokovega premoženja.

Koristi mediacije

• Mediacija prispeva k zmanjšanju negativnih čustev ter razumevanju lastnih potreb in potreb drugih oseb, s čimer se zmanjša psihološko breme, povezano s sporom.

Kako se zadeva predloži v mediacijo?

- Mediacija se lahko opravi pred predložitvijo zadeve sodišču ali po začetku postopka na podlagi sklepa sodišča.
- Vsekakor je pogoj za mediacijo soglasje strank.
- Vsaka stranka lahko zaprosi za mediacijo v kateri koli fazi sodnega postopka.

Kdo odloči o izbiri mediatorja?

• Mediatorja izberejo stranke skupaj ali pa ga imenuje sodišče, pri čemer se prednostno upoštevajo posamezniki s seznama stalnih mediatorjev.

Kako dolgo lahko traja mediacija?

• Mediacijski postopek, ki je bil uveden na podlagi sklepa sodišča, lahko traja največ tri mesece, vendar se lahko na skupno zahtevo ali iz kakršnega koli drugega veljavnega razloga podaljša, če se s tem olajša doseganje sporazuma.

Potek mediacije

- Mediator po prejemu sklepa sodišča stopi v stik s strankami, da bi določili datum in kraj sestanka.
- Mediator pojasni pravila in potek mediacijskega postopka ter vpraša stranke, ali se strinjajo z mediacijo.
- Mediacija je pogovor med strankami v navzočnosti mediatorja. Mediator se lahko s katero koli od strank sestane tudi individualno.
- Stranke se lahko odločijo, da ne bodo sodelovale v mediaciji.
- Mediacija je zaupna. Mediator informacij o mediaciji ne sme razkriti tretjim osebam. Zapisnik o mediaciji ne vsebuje ocen ali stališč strank.
- Mediator ne sme nastopiti kot prič v zvezi z dejstvi, s katerimi se je seznanil pri opravljanju mediacije, razen če ga stranke oprostijo obveznosti varovanja skrivnosti.

Kakšni so mogoči izidi mediacije?

- Mediacija lahko privede do vzajemno sprejemljivega sporazuma, ki ga podpišejo stranke.
- V zadevah v zvezi z razvezo zakonske zveze ali prenehanjem življenjske skupnosti lahko mediacija privede do sprave in/ali sporazuma med zakoncema ali do oblikovanja skupnih pravnih stališč. Ta so nato podlaga za rešitev zadeve s strani sodišča.
- Mediator vroči kopijo zapisnika strankam.
- Mediator predloži zapisnik in kakršen koli dosežen sporazum sodišču.
- Mediacijski sporazum, ki ga odobri sodišče, ima pravno veljavnost sodne poravnave in z njim se postopek konča.
- Sodišče ne bo odobrilo sporazuma, če je v nasprotju z zakonom ali načeli življenja v skupnosti, če je namenjen izogibanju zakonu, če ustvarja zmedo ali če vsebuje protislovja.
- Če sporazum, ki je bil razglašen za izvršljivega, ni bil dejansko izvršen, se lahko predloži sodnemu izvršitelju.
- Če sporazum ni dosežen, lahko stranke svoje pravice uveljavljajo v sodnem postopku.

Kakšni so stroški mediacije?

Stroške mediacije krijejo stranke. Običajno vsaka stranka krije polovico stroškov, razen če se dogovorijo drugače.

Stranka lahko zaprosi za oprostitev plačila stroškov.

Sodišče lahko ne glede na izid zadeve stranki naloži plačilo stroškov, ki izhajajo iz očitno neupravičene zavrnitve sodelovanja v mediaciji.

Če je sporazum dosežen pred začetkom sodne obravnave, se stranki povrnejo vse sodne takse.**Če je sporazum dosežen pred mediatorjem v poznejši fazi postopka (po začetku sodne obravnave), se povrne 75 % sodnih taks.**

Če v primeru razveze zakonske zveze ali prenehanja življenjske skupnosti stranke spravo dosežejo pred prvostopenjskim sodiščem in umaknejo tožbo, se povrnejo vse sodne takse, plačane ob vložitvi tožbe. Če stranke spravo dosežejo pred koncem postopka pred drugostopenjskim sodiščem, se povrne 50 % taks, plačanih v pritožbenem postopku.

V primeru izvensodne mediacije nagrado mediatorja določi center za mediacijo ali pa se stranke o njej dogovorijo z mediatorjem pred začetkom mediacije.

Zadnja posodobitev: 22/07/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvornika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.